

Nieuwe CPB-ramingen 2020 en 2021ⁱ

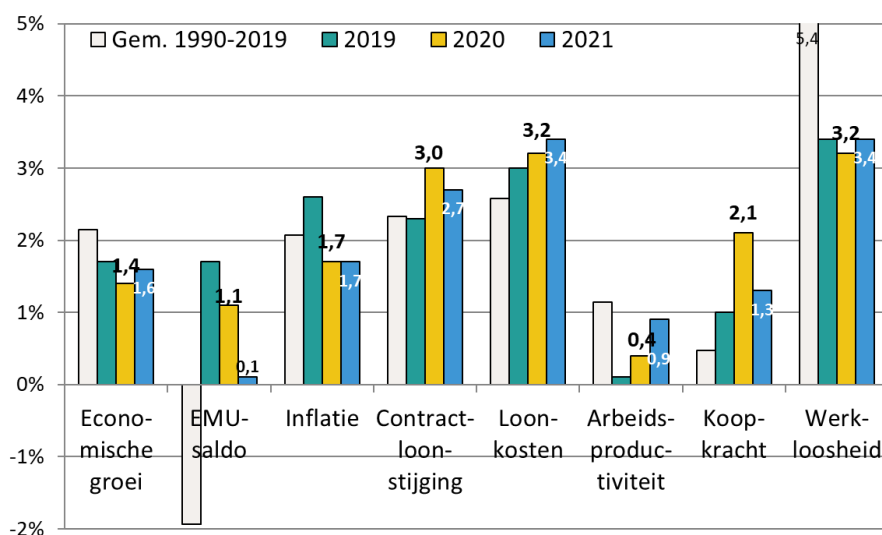
Op dinsdag 3 maart 2020 is het Centraal Planbureau (CPB) met nieuwe ramingen naar buiten gekomen voor het jaar 2020 en voor het eerst ook voor het jaar 2021. De titel van het persbericht luidt: "Impact coronavirus op economie zeer onzeker, onderliggend gestage groei". De nieuwe directeur van het CPB, Pieter Hasekamp, stelt: "Het is duidelijk dat het coronavirus nu al een negatief effect heeft op de economie. Als de verspreiding van het virus niet snel tot staan wordt gebracht, zal dit de economische groei verder negatief beïnvloeden."

Uitgaand van een beperkt effect van de verspreiding van het coronavirus, groeit de Nederlandse economie in 2020 en 2021 gestaag door – met 1,4% in 2020 en 1,6% in 2021. Dat is een gematigde groei, maar gegeven de uitzonderlijk lage groei van de wereldhandel en de magere groei in de ons omringende landen is het relatief goed. De werkloosheid ligt op een historisch laag niveau en blijft voorlopig laag. De krappe arbeidsmarkt veroorzaakt een hogere loonstijging. Gecombineerd met lastenverlichting leidt dit tot een toename van de koopkracht van 2,1% in 2020 en 1,3% in 2021. Het CPB raamt een contractloonstijging van 2,9% voor bedrijven in kalenderjaar 2020, maar sluit een hogere contractloonstijging niet uit. "De groei kan hoger uitvallen doordat de lonen harder stijgen dan in deze raming is voorzien."

In figuur 1 vat AAVN de belangrijkste ramingen samen. De gele staven geven de raming voor 2020 weer, de blauwe voor 2021 en de grijze geven het langdurig gemiddelde weer. Zo wordt in één oogopslag duidelijk dat de economische groei in 2020 lager uitvalt dan in 2019, en onder het langdurig gemiddelde ligt. De inflatie blijft in 2020 beperkt. De contractlonen stijgen duidelijk harder dan gewoonlijk. In de figuur staat overigens geen 2,9% contractloonstijging, maar 3,0%. Het CPB publiceert namelijk ook een contractlooncijfer voor de marktsector (en die is 3,0%). Het verschil is dat in het bedrijvencijfer inclusief de zorgsector is (zonder overheid en onderwijs), het marktcijfer exclusief de zorg, overheid en onderwijs.

AAVN kijkt naar het marktcijfer, omdat het CPB de loonkostenstijging hierop baseert. In het komende Centraal Economisch Plan 2020 (CEP2020) zal het CPB de opbouw van de loonkostenmutatie (in totaal 3,2%, zie figuur 1) plaatsen (bestaande uit de contractloonstijging marktsector, incidentele beloning en mutatie werkgeverslasten).

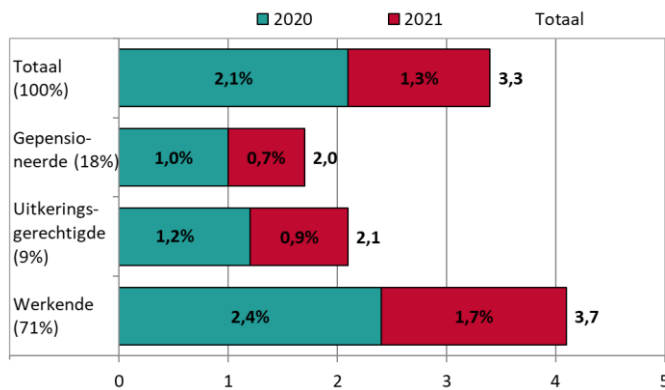
Figuur 1 Belangrijkste macro-economische ramingen voor 2020 en 2021

De combinatie van een contractloonsstijging boven het gemiddelde en een inflatie onder het gemiddelde betekent dat de koopkracht ongekend hoog zal uitvallen in 2020 (2,1%). Ook het kabinetsbeleid (lastenverlichting) speelt hier een grote rol. Voor werknemers valt de koopkrachtstijging nog hoger uit: 2,4% (zie ook figuur 2).

De werkloosheid komt in 2020 op een historisch laag niveau (3,2%), oftewel 335.000 werklozen. Op 17 maart publiceert het CPB het definitieve Centraal Economisch Plan (CEP).

Figuur 2 Koopkrachtstijging naar type huishouden 2020 en 2021

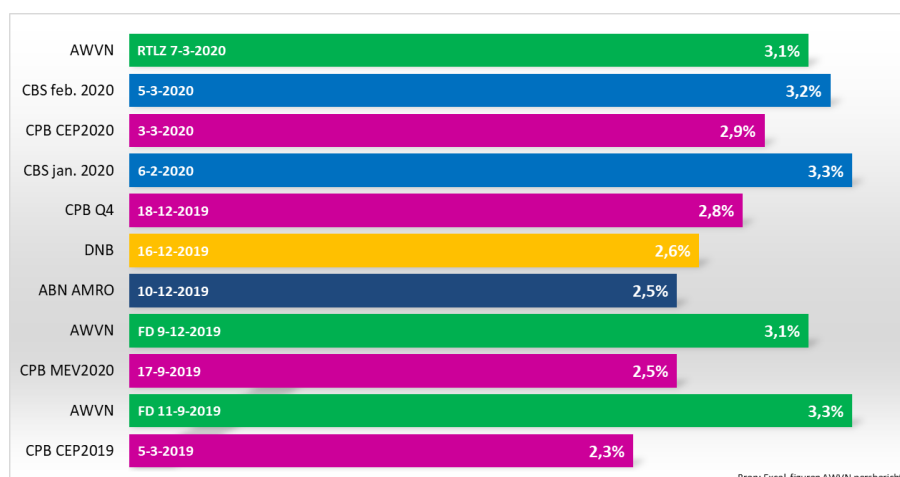
Bron cCEP van het CPB (AWVN-bewerking)

Als AWVN de contractloonsstijging berekent zoals het CPB dat doet op basis van alle overeengekomen akkoorden voor cao's die na 2020 expireren, dan komt AWVN op dit moment, net zoals afgelopen september (zie figuur 3) uit op een contractloonsstijging van 3,3% op jaarbasis in de marktsector.

Ook interessant zijn de recente realisatiecijfers uit 2020 van het CBS. De contractlonen in de marktsector zijn volgens het CBS in de eerste 2 maanden van 2020 gestegen met 3,25% (3,3% in januari en 3,2% in februari); zie ook figuur 3.

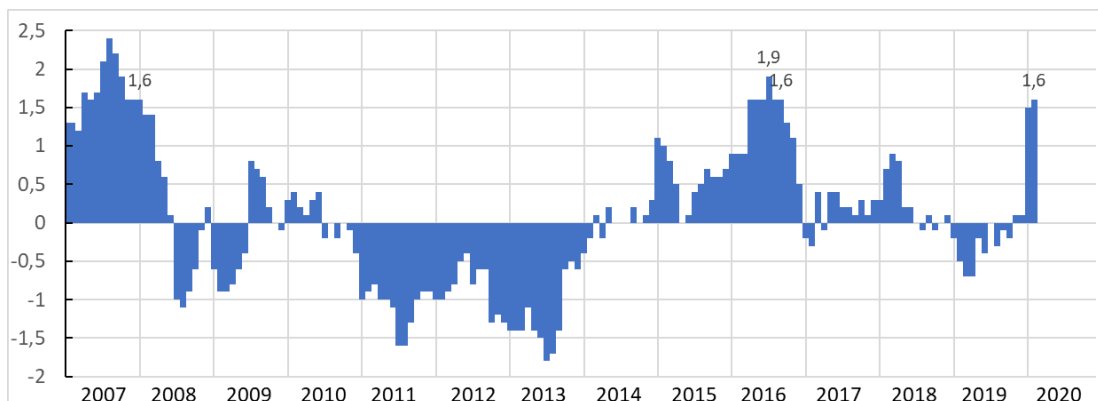
RTL Z meldt dat de gemiddelde loonsstijging van cao's die in heel 2020 worden afgesloten zeker 3% zal bedragen. "Wel plaatst de werkgeversvereniging een kanttekening bij de voorspelling. Economische rampspoed kan de loonsstijgingen nog bedreigen. Dat is niet ondenkbaar gezien de huidige ontwikkelingen rond het coronavirus. Toch blijft de 3 procent staan, verwachten wij. Omdat een slechter economisch perspectief zich pas later vertaalt in lagere cao-stijgingen."

Figuur 3 Raming contractloonsstijging 2020 op jaarbasis volgens verschillende bronnen

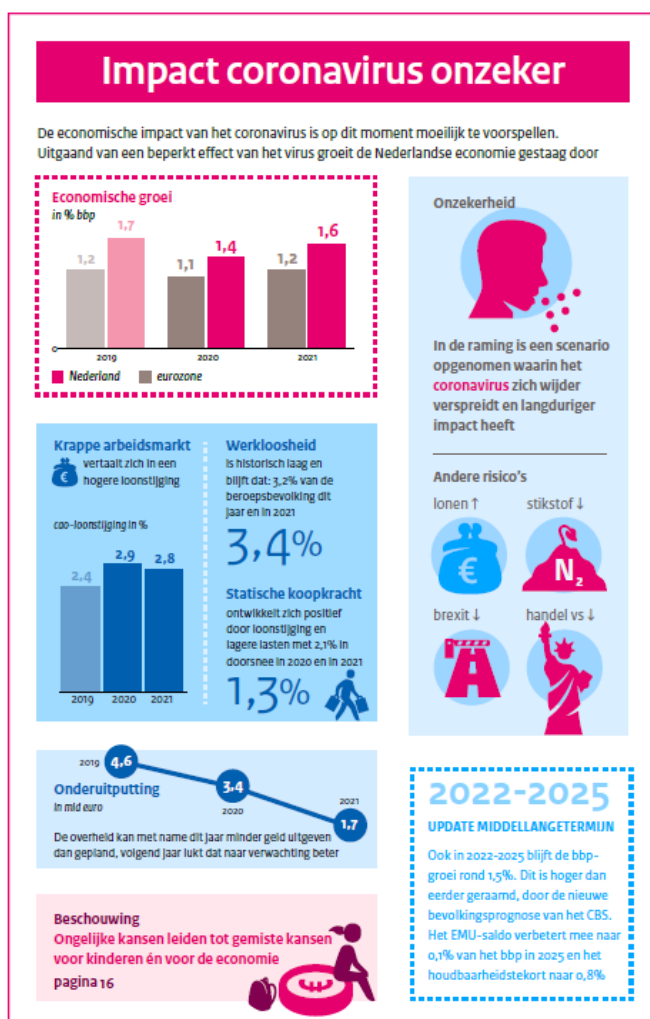
Ten slotte is de reële contractloonstijging ongekend hoog. De inflatie stijgt slechts met 1,7%. Dit komt in februari 2020 neer op een reële loonstijging van 1,6% (3,2% minus 1,7%). Als we terugkijken in CBS-data naar vergelijkbare cijfers (figuur 4), dan moeten we terug naar de periode april t/m september 2016 (met een piek van 1,9% in juli). Nog verder terug komen we uit op januari 2008. Met andere woorden: de reële loonstijging in de eerste maanden van 2020 is uitzonderlijk hoog.

Figuur 4 Reële cao-loonstijging marktsector (contractloonstijging minus inflatie) 2007 t/m 2020

Bron: CBS Statline (AWVN-bewerking)

Figuur 5 CPB-infographic cCEP

Meer lezen

- **Publicatie CPB:** <https://www.cpb.nl/sites/default/files/omnidownload/CPB-Policy-Brief-Centraal-Economisch-Plan-2020.pdf>
- **Ramingen CPB 2018-2021:** <https://www.cpb.nl/sites/default/files/omnidownload/CPB-Kerngegevensstabel-raming-CEP-2020-maart-2020.pdf>
- **MLT-ramingen 2022-2025:** <https://www.cpb.nl/sites/default/files/omnidownload/CPB-Kerngegevensstabel-raming-CEP-2020-MLT-maart-2020.pdf>
- **Realisatiecijfers CBS:** <https://opendata.cbs.nl/statline/#/CBS/nl/dataset/82838NED/table?dl=33DD7>

Laurens Harteveld (senior beleidsadviseur AWWN)

L.Harteveld@awvn.nl

https://twitter.com/L_Harteveld

ⁱ Een eerdere versie van deze tekst verscheen op 12 maart 2020 in het AWWN-ledenblad [CAO-info](#).